

AUTOSUUNNISTUKSEN SÄÄNNÖT

10. Yleiset määritelmät ja perusteet

- 10.1. Autosuunnistuksen määritelmä
- 10.1.1. Autosuunnistuksen termit
- 10.2. Kilpailureitti
- 10.3. Ajomääräite
- 10.4. Ajomääräys
- 10.5. Lisämääräys
- 10.6. Lisäajo-ohje
- 10.7. Virallinen kilpailuaika
- 10.8. Sähköinen ajanotto - EMIT
- 10.9. Kilpailukortti
- 10.10. Kilpailunumero
- 10.11. Keskeyttäminen
- 10.12. Ennakkoharjoittelu
- 10.13. Vastalauseet
- 10.14. Pistelaskuperusteet
- 10.15. Tasatulos
- 10.16. Vieras apu
- 10.17. Onnettomuustapauksissa annettava apu
- 10.18. Tiekatko
- 10.19. Toisen kilpailijan huomioiminen
- 10.20. Kilpailualue

20. Reitinmäärittely

- 20.1. Sallitut reitinmäärittelytavat
- 20.2. Reitinmäärittelytapoja koskevia määräyksiä
- 20.3. Vaihtopiste
- 20.4. Suunnistusperusteen vaihtuminen kartalta toiselle
- 20.5. Reitinmäärittelyperusteiden tärkeysjärjestys
- 20.6. Karttavirheet
- 20.7. Käytettävä tarkkuus
- 20.8. Kartat
- 20.9. Reittiä koskevia määräyksiä
- 20.10. Eri luokkien reitit

30. Suoritusajan määrittely

- 30.1. Jaksottainen ajo
- 30.2. Jaksot ja tauot
- 30.3. Mittarintarkistusmatka
- 30.4. Keskinopeusajo
- 30.5. Aika-ajo
- 30.6. Nopeusrajoitusalueet
- 30.7. Virhevapaa aika
- 30.8. Ihanneajoaika
- 30.9. Ihannesaaumisaika
- 30.10. Myöhästymisraja
- 30.11. Lähtö ja maali

40. Tarkastusasemat ja niiden toiminta

- 40.1. Sallitut tarkastusasemat

- 40.2. Tarkkailuasema
- 40.3. Tarkastusasemien sijoittaminen
- 40.4. Tarkastusasemien merkitseminen
- 40.5. Tarkastusasemien toiminta-aika
- 40.6. 0-auto
- 40.7. Saapuminen aikatarkastusasemalle
- 40.8. Väärältä suunnalta saapuminen
- 40.9. Saapumisaika
- 40.10. Merkintä kilpailukorttiin ja EMIT-kortin leimaus
- 40.11. Aikatarkastusaseman pöytäkirja
- 40.12. Kilpailupaperien jakaminen
- 40.13. Viallinen tarkastusasema

50. Kilpailijoita koskevia määräyksiä

- 50.1. Osanotto-oikeus
- 50.2. Miehistö
- 50.3. Osanotto ja vastuu
- 50.4. Ilmoittautuminen
- 50.5. Jälki-ilmoittautuminen
- 50.6. Ilmoittautumisen peruuttaminen

60. Kilpailijan luokitus autosuunnistuksessa

- 60.1. Kilpailuluokat
- 60.2. Voimassaolo
- 60.3. Vaatimukset nousuun luokissa
- 60.5. Kuljettajat ja kartanlukijat
- 60.6. Yhdistetyt luokat
- 60.7. Luokituspistetalukko

70. Kilpailuja koskevia määräyksiä

- 70.1. Kilpailumuodot
- 70.2. Toimitsijalisenssit
- 70.3. Maastovalvoja
- 70.4. Tuomariston puheenjohtaja
- 70.5. Tuomarit
- 70.6. Osanottomaksut
- 70.7. Palkinnot
- 70.8. Tuloluettelo
- 70.9. Kilpailun peruuttaminen
- 70.10. Suomenmestaruuskilpailut
- 70.11. Cup-kilpailut
- 70.12. Kilpailukuitsu
- 70.13. Lähtöluettelo

80. Kilpailijan varusteita koskevat määräykset

- 80.1. Autosuunnistuksen katsastusvaatimukset
- 80.2. Auton vaihto
- 80.3. Yhteysradio ja -puhelin

90. Kilvet ja viitat

- 90.1. Autosuunnistuskilpailuissa käytettävät kilvet

10. Yleiset määritelmät ja perusteet

10.1. Autosuunnistuksen määritelmä

Autosuunnistuksessa noudatetaan jäljempänä esitettyä autosuunnistuksen sääntöjä sekä soveltuvin osin autourheiluun yleisiä sääntöjä. Autosuunnistusajon tarkoituksena on moottoriajoneuvoliikenteestä annettuja lakeja ja asetuksia noudattaen sekä soveltuvin kohdin FIA:n sääntöjen mukaan, kiinnittäen erityistä huomiota liikenneturvallisuuden vaatimuksiin, kehittää taitavia kuljettajia ja kartanlukijoita, jotka maamme vaihtelevissa tie- ja ilmasto-olosuhteissa pystyvät vaativiinkin suorituksiin auton ohjaamisessa, suunnistamisessa ja auton varustamisessa. Kilpailussa arvostellaan kilpailijan taitoa ajaa kartan mukaan järjestäjän laatimaa reittiä määrättyä ajoaika tai -nopeuksia noudattaen.

10.1.1. Autosuunnistuksen termit

Autosuunnistuksen säännöissä käytettävät lyhenteet ja käsitteet:

EMIT	- sähköinen aikaleimausjärjestelmä
JAT	- julkinen miehitetty aikatarkastusasema jakson lopussa
EMIT-JAT	- julkinen miehittämätön aikatarkastusasema, tuloajan leimaus
EMIT-ULA	- julkinen miehittämätön aikatarkastusasema, uuden lähtöajan leimaus
EMIT-MLA	- julkinen miehitetty aikatarkastusasema, uuden lähtöajan leimaus
AT	- salainen miehitetty aikatarkastusasema
EMIT-AT	- salainen miehittämätön aikatarkastusasema, tuloajan leimaus
JRT	- julkinen miehitetty reittitarkastusasema
RT	- salainen miehittämätön reittitarkastusasema
MRT	- salainen miehitetty reittitarkastusasema
LEIMA	- salainen miehittämätön leimattava reittitarkastusasema

10.2. Kilpailureitti

Kilpailureitti on ajomääräitteen määritelty reitti lähdössä maaliin. Kilpailijan on ohitettava lähtö, julkiset tarkastusasemat ja maali oikeassa järjestyksessä niiden toiminta-aikana sekä pyrittävä käymään muut aika- ja reittitarkastusasemat oikeassa järjestyksessä niiden toiminta-aikana.

10.3. Ajomääräite

Ajomääräitteitä ovat kilpailijalle annettava ajomääräys, lisäajo-ohjeet, lisämääräykset, kartat ja tiekirjat. Ajomääräitteistä kartat ja tiekirjat, lisämääräykset ja lisäajo-ohjeet voidaan antaa kilpailijalle myös kilpailun aikana julkisilla miehityillä tarkastusasemilla (JAT, EMIT-MLA ja JRT). Lisäksi MRT:llä voidaan jakaa lisäajo-ohje. Lisämääräys voidaan jakaa reitillä myös muussa pisteessä kohdan 10.5. mukaisesti. Ajomääräitteiden avulla määritellään ajettava reitti sekä ajoaika tai -nopeus kullekin vaihtopistevälille erikseen. Ajomääräitteet on annettava toisistaan poikkeaville reiteille erillisinä. Kilpailun kaikki

julkiset tarkastusasemat (JAT, EMIT-JAT ja JRT), lähtö, maali ja tulosten julkaisu paikka on osoitettava lähdössä kilpailijalle jaettava kartassa.

10.4. Ajomääräys

Ajomääräys on kilpailijalle ilmoittautumisen yhteydessä annettava kirjallinen ohje. Siinä kerrotaan kullakin pistevälillä noudatettava ajoaika tai nopeus, minkä numeroisella ja mittakaavaisella kartalla kukin pisteväli on määritelty, jaksojen kestoajat, tauot, julkisten tarkastusasemien sijaintipisteet sekä mittarintarkastusmatkan ja reitin mittausta koskevat tiedot (jos mittarintarkastusmatka ajetaan kilpailun aikana). Ajomääräykset on annettava toisistaan poikkeaville reiteille erillisinä.

10.5. Lisämääräys

Lisämääräys on ajomääräitteitä muuttava kirjallinen määräys, joka voidaan antaa kilpailun aikana olosuhteiden muuttuessa järjestäjästä riippumattomista syistä. Lisämääräys voidaan antaa reitin varrella vain sellaisessa paikassa, jonka ohi ei käytännöllisesti katsoen voi ajaa muuta tietä kuin reittiä pitkin.

10.6. Lisäajo-ohje

Miehitettyllä tarkastusasemalla saa jakaa kirjallisen lisäajo-ohjeen, joka muuttaa asemalla käyneen kilpailijan reittiä lyhyellä matkalla kilpailijan palauttamiseksi reitin jatko-osuudelle. Lisäajo-ohjeessa annetaan ajo-ohje seuraavaan vaihtopisteeseen. Annettavan ajoajan on oltava sellainen, että asemalla käynyt ja asemalla käymätön kilpailija ovat samassa asemassa ihanneajan suhteen ko. vaihtopisteessä. Lisäajo-ohjeen jakaneen aseman ja seuraavan vaihtopisteen välillä ei saa olla tarkastusasemia.

10.7. Virallinen kilpailu aika

Virallinen kilpailu aika on yleisradion aika. Lähtö-, maali- ja tuloslaskentapaikalla on oltava virallista kilpailu aikaa osoittava kello.

10.8. Sähköinen ajanotto - EMIT

Sähköisestä ajanotosta käytetään jäljempänä näissä säännöissä nimitystä EMIT. Kilpailijalle annetaan lähdössä jaettava paperien yhteydessä EMIT-kortti, jolla kilpailija itse suorittaa aikaleimauksen. Mikäli kilpailija myöhästyy lähdöstä, toimitsija leimaa EMIT-kortin lähtöleimasimessa kilpailijalle määrättyllä leimausajalla. Kilpailussa voi olla osa aikatarkastusasemista EMIT-asemia, jolloin kilpailua kutsutaan EMIT-kilpailuksi ja siitä pitää ilmoittaa kilpailukutsussa tai viimeistään lähtöluettelossa.

EMIT-kortin kadottaminen johtaa kilpailusta sulkeamiseen.

10.9. Kilpailukortti

Kilpailukortti on täytettävä numerorjärjestyksessä ja esitettävä miehityillä tarkastusasemalla merkintää varten ja luovutettava reitillä ja/tai maalissa välittömästi

KILPAILUKORTTI

Kortti no 1

	n:o	
	L-aika	
	Auto- pojat	
		
	luokka	auto
	seura	seura
	kuski	kartturi

järjestäjän haltuun järjestäjän ohjeiden mukaisesti. Jälkeenpäin toimitetut kilpailukortit johtavat kilpailusta sulkemiseen.

Tarkastusasemamerkinnyt tehdään kilpailukorttiin perättäiseen järjestykseen kukin merkintä aina seuraavalle vapaalle merkintäriville. Kilpailija saa kirjoittaa kilpailukorttiin vain miehittämättömien reittitarkastus-asemien tunnukset, tehdä reittileimaukset järjestäjän asettamilla leimasimilla (pihtileimasin + teksti LEIMA tai L, katso 40.1.) tai EMIT:iä käytettäessä kirjoittaa todelliset leimausaikansa. Muiden merkintöjen tekeminen tai kilpailukortin kadottaminen tai oleellisten tietojen repiminen kilpailukortista pois merkitsee kilpailusta sulkemista.

Oheisten mallien mukaisia kilpailukortteja (rivin korkeus 14 mm) käytetään kilpailuissa. Kortit on numeroitava juoksevasti (kortti n:o) ja niitä on jaettava riittävästi, vähintään 13 vapaata merkintäriiviä on oltava mahdollisille ylimääräisille merkinnöille.

10.10. Kilpailunumero

Kilpailunumeroa käytettäessä se on kiinnitettävä järjestäjän määräämään paikkaan. Numeron korkeus saa olla enintään 15 cm.

10.11. Keskeyttäminen

Keskeyttämisestä on ilmoitettava kilpailun järjestäjille henkilökohtaisesti, puhelimella tai toisen kilpailijan välityksellä. Ilmoituksen läiminlyönnistä rangaistaan varoituksella. Kilpailijan on heti keskeytettävä poistettava kilpailunumerot ja järjestäjän mainokset.

Keskeyttäneeksi katsotaan myös kilpailupari, joka on:

- jättänyt maalin käymättä
- jättänyt julkisen tarkastusaseman (JAT tai JRT) käymättä
- ylittänyt jaksokohtaisen myöhästymisrajan
- ylittänyt kokonaismyöhästymisrajan
- ylittänyt kilpailukorttien käyttötilan
- EMIT:iä käytettäessä jättänyt leimaamatta julkisella aikatarkastusasemalla (EMIT-JAT tai EMIT-JAT+EMIT-ULA tai EMIT-JAT+EMIT-MLA)

10.12. Ennakkoharjoittelu

Harjoittelu kilpailualueella ja tutustuminen kilpailualueen tiestöön on kielletty kutsun julkaisemisen ja kilpailun välisenä aikana.

10.13. Vastalause

Vastalauseen jättämisoikeus kuuluu ainoastaan kilpailijalle. Kuitenkin kilpailun johdolla on oikeus, vaikka vastalauseita ei ole jätetty, ryhtyä näihin sääntöihin nojautuen niihin toimenpiteisiin, jotka olosuhteisiin katsoen näyttävät oikeutetuilta. Näin tehty päätös perusteluineen on esitettävä kilpailun virallisella ilmoitustaululla. Tehtyjä päätöksiä tai toimenpiteitä vastaan on kilpailijalla aikaa vastalauseen tekemiseksi 30 min päätöksen ilmoittamishetkestä ja vähintään 30 min tuloslaskentapaikalle saapumisesta.

Oikeus vastalauseen tekemiseen koskien ilmoitautu-

misen pätevyyttä, ajoneuvon asianmukaisuutta tai reittiä ja reittitapahtumaa päättyy 30 min kilpailijan maaliin saapumisen jälkeen lisättyä maalin ja tuloslaskentapaikan välisellä ajoajalla. Järjestäjän tulee huolehtia siitä, että kilpailijalla on 30 min aikaa reittipöirrosten ja tarkastus-asemien sijainnin tarkistamiseen mallikartoista.

Vastalause, joka koskee katsastusmiesten tekemiä päätöksiä, on jätettävä 10 min kuluessa siitä, kun päätös on ilmoitettu asianomaiselle kilpailijalle. Autosuunnistusautojen katsastusvaatimusten vastaisessa kunnossa olevalle autolle ei anneta lähtölupaa.

Vastalause, joka koskee tuloksia, on jätettävä 10 min kuluessa kyseisen luokan tulosten julkaisemisen jälkeen, paitsi jos tulokset julkaistaan samanaikaisesti, on vastalauseaika 30 min.

Kilpailutoimistossa ja tuloslaskentapaikalla on oltava virallinen ilmoitustaulu, jossa kilpailua koskevat tiedotukset, kuten esim. tuomariston päätökset, julkistetaan.

10.14. Pistelaskuperusteet

Virhepisteet muodostuvat seuraavasti:

- virhevapaa aika +/ -10 s
- jokainen virhevapaan ajan ylittävä myöhästymissekunti 1 vp
- jokainen virhevapaan ajan ylittävä ennakkosekunti 3 vp
- puuttuva AT-käynti 1 800 vp
- kilpailukortista puuttuva miehitetyn aseman AT-, JAT- tai JRT-merkintä 300 vp
- ylimääräinen AT-, JAT- tai JRT-merkintä 600 vp
- kilpailijan muuttama tai sotkema AT-merkintä hylkäys
- oikeasta asemajärjestyksestä puuttuva RT-merkintä 600 vp
- muutettu, sotkettu tai leima-aseman kanssa samalle riville tehty RT-merkintä 600 vp (muutettua tai sotkettua merkintää ei huomioida reitti järjestyksessä, leima ja samalla rivillä oleva RT-merkintä huomioidaan reitti järjestyksessä)
- kilpailijan jättämä tyhjä rivi kilpailukortissa 600 vp
- väärässä järjestyksessä täytetyt kilpailukortit 1 200 vp/korttipari
- julkisen aikatarkastusaseman (JAT) ja maalin maksimiaikavirhepisteet 3 600 vp (5400 vp, mikäli jaksokohtainen myöhästymisraja on muuttunut kohdan 30.10. perusteella.)
- aikatarkastusaseman (AT) maksimivirhepisteet 1 800 vp
- EMIT-kortista puuttuva leimausaika (EMIT-AT) 1 800 vp
- EMIT-kortissa on leimaus ko. asemalla:
  - puuttuva EMIT-AT merkintä kilpailukortista 600 vp
  - puuttuva EMIT-JAT merkintä kilpailukortista 600 vp
  - puuttuva EMIT-ULA merkintä kilpailukortista 600 vp
- EMIT-JAT ylimääräinen lähtöaika merkintä kilpailukortissa 0 vp
- EMIT-ULA puuttuva leimaus EMIT-kortista 600 vp
- EMIT-MLA puuttuva leimaus EMIT-kortista 600 vp
- jälkikäteen toimitetuista kilpailukorteista seuraa kilpailusta sulkeminen

- EMIT-kortin kadottamisesta seuraa kilpailusta sulke-
minen

Mikäli asemien käyntijärjestys voidaan tulkita kilpailu-
kortista useammalla eri tavalla, tuomitaan asemajärjes-
tys aina kilpailijalle edullisimman vaihtoehdon mukaan.

Aikatarkastusaseman aikavirhepisteet lasketaan
oikean asemajärjestyksen mukaan otetulta asemalta.
Ylimääräiseksi AT-merkinnäksi tulkitulta asemalta ei voi
saada aikavirhepisteitä.

Kun kilpailija on saapunut jakson lopussa olevalle
julkiselle tarkastusasemalle (JAT, EMIT-JAT tai maali) ja
saanut siitä merkinnän kilpailukorttiinsa tai suorittanut
EMIT-JAT:lla tai maalissa leimauksen, jaksolle ei saa pala-
ta. Paluusta seuraa hylkäys.

Liikennemerkkein tai kilvellä n:o 11 annetun nopeus-
rajoituksen ylittämisestä rangaistaan:

0,1–5,0 km/h	0 vp
5,1–10,0 km/h	200 vp
10,1–20,0 km/h	400 vp
20,1–	kilpailusta sulkeminen

Liikennerikkomuksesta rangaistaan 400 vp. Törkeästä
liikennerikkomuksesta seuraa kilpailusta sulkeminen,
joka tapahtuu tuomariston päätöksellä kilpailijan kuu-
lemisen jälkeen.

10.15. Tasatulokset

Saman virhepistemäärän saaneista voittaa se, joka on
voittanut useammassa arvostelukohteessa (arvoste-
lukohte on jokainen tarkastusasema erikseen). Jos
tilanne tämän jälkeen on tasan, jaetaan useampi sama
sija ja seuraava(t) sija(t) jätetään jakamatta. Saman sijan
saaneiden palkinnot arvotaan ao. kilpailijoiden kesken.

10.16. Vieras apu

Kilpailun aikana saa vierasta apua käyttää ainoastaan
tieltä suistuneen tai kiinni jääneen auton siirtämiseksi
reitin välittömälle jatko-osalle sekä korjaus- ja huoltotöi-
hin. Kaikki muu kilpailusuoritukseen liittyvä vieras apu
on kielletty. Tämän säännön rikkomisesta seuraa hylkä-
ys. Art. 10.17. kohtaa ei tulkita ulkopuoliseksi avuksi.

10.17. Onnettomuustapauksissa annettava apu

Onnettomuustapauksissa on kilpailijan annettava apua
loukkaantuneille. Avunannossa menetetty aika hyvite-
tään kirjallisen anomuksen perusteella. Aikahyvitys-
nomus on tehtävä kirjallisesti maalissa kilpailukortteja
luovutettaessa.

Jos kilpailija joutuu keskeyttämään avunannon takia,
palautettakoon osanottomaksu hänelle.

10.18. Tiekatko

Mikäli ajomääritteissä määriteltyä reittiä ei voida nou-
dattaa tietyllä reitin osalla, voi kilpailija ottaa tiekatkon
jäljempänä mainituihin ehtoihin. Tällöin kilpailijan on py-
rittävä virallisiin kilpailukarttoihin merkittyjä teitä seu-
raavaan lähimpään vaihtopisteeseen kulkematta reitin
jatko-osalla reittiä vastaan.

Aikalaskussa lasketaan suoritusajaksi tiekatkoa edel-
täneen vaihtopisteen ja reitille paluun jälkeen ensim-
mäisen vaihtopisteen välille 11, 21 tai 31 min. Kilpailijan
on ilmoitettava reitille paluunsa jälkeen seuraavalle
miehitetylle aikatarkastusasemalle tai JRT:lle sekä tu-
loslaskennalle kirjallisesti tiekatkon ottamisesta sekä syy
ja valittu suoritusajaksi.

Tiekatkon perusteeksi hyväksytään:

1. Poikki mennyt tai tukkeutunut tie, jota ei § 10.1.: n
tarkoittamassa mielessä saada avatuksi tai kierrettyk-
si lähietäisyydeltä (n. 25 m). Ajoneuvon aiheuttama
tukkeuma oikeuttaa tiekatkoon vain, mikäli ajoneu-
voa ei saada (liikenneonnettomuus) tai sitä ei pys-
tytä siirtämään pois tieltä. Kanssakilpailijan kiinni
jäynyt ajoneuvo ei oikeuta tiekatkoon
2. Tienomistajan ehdoton ajokielto, joka kilpailijan on
näytettävä toteen.
3. Puuttuva reitti-, nopeus- tai aikamääritys.

Vilpillisesti otetuksi todettu tiekatko aiheuttaa kilpai-
lusta sulkemisen ja AKK:n määräämän rangaistuksen.

Tiekatkon käsittelee kilpailun johto. Hyväksytyt tie-
katkon kesto (11, 21 tai 31 min) lisätään kilpailijan myö-
hästymisrajoihin.

10.19. Toisen kilpailijan huomioiminen

Mikäli takaa lähestyvä nopeampi kilpailija ilmoittaa
merkillä haluavansa ohittaa, on edellä ajavan mahdol-
lisimman nopeasti annettava tietä.

Pysähdyttäessä reitillä on toiselle kilpailijalle annet-
tava esteeton kulku.

10.20. Kilpailualue

Kilpailualueelle ei saa palata ennen kilpailun päättymistä.

20. Reitinmäärittely

20.1. Sallitut reitinmäärittelytavat

Sallitut reitinmäärittelytavat ovat:

1. Kilpailukarttaan kopioitu piirros
2. Kilpailukarttaan kopioidut hevosenkenkämääritteet
4. Tiekirja (vain siirtymäosuuksilla)
5. Viitoitus

Kilpailussa käytettävät reitinmäärittelytavat (2-4) on ilmoitettava kilpailukutsussa.

20.2. Reitinmäärittelytapoja koskevia määräyksiä

Tapa 1 (Ei käytössä)

Tapa 2

Reitti määritellään viivapiirroksena.

Kiertosuuntanuolien ja apupisteiden avulla yksiliteisiksi määritellyt pistevälit on ajettava lyhimellä mahdollisella tavalla U-käännöksiä tekemättä.

Jokainen lenkki reittiiviivassa on merkittävä kiertosuuntanuolella. Jos pistevälillä on useampi kuin yksi lenkki, silloin kaikki lenkit on merkittävä apupisteillä. Apupiste (merkitään isoilla kirjaimilla A, B, C jne.) voidaan ohittaa vain kerran aakkosjärjestyksen mukaisesti. Apupisteitä käytettäessä kartalla voi olla vain yksi pisteväli.

Reittiiviiva on kopioitava karttaan niin, ettei ole vaaraa sekoittaa karttamerkkejä ja reitinmäärittelymerkinthöjä. Reittiiviivan ja pohjavärin on erottava selvästi toisistaan.

Tapa 3

Reitti määritellään hevosenkenkämääritteiden avulla.

Määritteet numeroidaan pistevälikohtaisesti juoksevasti (1, 2, 3 jne.). Määritteiden kokonaismäärä pitää ilmoittaa kartassa. (Esimerkki: pistevälillä 22-23 on yhdeksän (9) määritepistettä, joten merkintä on P22-1- >9-P23.) Pistevälit ajetaan määritteiden osoittamassa numeroräjestyksessä. Määritteeltä määritteelle ajetaan numeroräjestyksessä (1-2- 3...) lyhintä karttaan merkittyä ajouraa pitkin U-käännöksiä tekemättä. Järjestyksessä seuraavaan hevosenkenkämääritteeseen ajetaan vain sen avoimesta suunnasta. Hevosenkenkämääritteen lävitse ei voi kulkea muulloin kuin numeroräjestyksen osoittamassa kohdassa. Yhdellä kartalla ei voi olla kuin yksi pisteväli. Määritteet on sijoitettava niin, että lyhin ajoura määritteeltä toiselle on silmällä havaittavissa (lyhin ajoura on kartalta mitattuna eroavalta osaltaan vähintään 20% lyhyempi kuin toiseksi lyhyin). Ajouran katkaisu on merkittävä vähintään 5 mm halkaisijaltaan olevalla valkoisella ympyrällä. Hevosenkenkämäärite on sijoitettava siten, ettei se kosketa muita ajourien karttamerkkejä kuin sille ajettavaa ajouraa. Käytössä olevat ajourat pitää erottaa muista karttamerkeistä selkeästi käytettävästä kartasta.

Tapa 4

Tiekirja

Tiekirjan osalta sovelletaan rallikilpailujen säännöissä olevaa esitystapaa.

Tapa 5

Viitoitus

Alku- ja loppupisteitään ajomääritteessä määrittelemättöntä viitoitusta saa käyttää vain lyhyessä oikaisussa, pihan läpiajossa tai vastaavassa. Tällöin viitoituksen alkukilpi on sijoitettava ennen sitä pistettä, missä poiketaan ajomääritteen tieltä. Loppukilpi sijoitetaan välittömästi sen pisteen jälkeen, missä viitoitettu ajoura ja ajomääritteen osoittama tie yhtyvät.

Yksittäisiä kilpiä saa käyttää vain helpottamaan suunnistusta silloin, kun pysytään ajomääritteen mukaisella reitillä. Viitoituksen apuna suositellaan käytettäväksi lippusimaa tms. selvästi näkyvää nauhaa. Viitoituksen päättymispisteessä tulee olla riittävä suunnistusperuste.

Viitoitusta voidaan käyttää ajomääritteen mukaisen reitin muuttamiseksi vain reitin hyväksymisen jälkeen tulleiden muutostarpeiden johdosta. Viitoitetulle osuudelle ei voi sijoittaa tarkastusasemaa.

20.3. Vaihtopiste

Vaihtopiste on selvästi autosta näkyvä sekä kartalla paikannettavissa oleva kohta, jossa ajoperuste voi muuttua. Vaihtopisteet on numeroitava juoksevasti (1, 2, 3 jne.).

20.4. Suunnistusperusteen vaihtuminen kartalta toiselle

Suunnistusperusteen vaihtuessa kartalta toiselle tulee vaihtopisteen ilmetä molemmilta kartoilta tai vaihtopiste on merkittävä maastoon.

20.5. Reitinmäärittelyperusteiden tärkeysjärjesty

Reittiä määriteltäessä ovat kilpailukartan karttamerkit ja vastaavat autosta näkyvät suunnistuskohteet maastossa ratkaisevia. Mitat ovat apukeinoja. Mikäli ei voida suunnistaa reitin välittömässä läheisyydessä olevien karttamerkkien ja vastaavien maastossa selvästi havaittavien suunnistuskohteiden avulla, valitaan ajettava reitti mittaamalla viimeisestä reittiä ajaen käytettävissä olevasta suunnistuskohteesta.

20.6. Karttavirheet

Karttavirheiden käyttö suunnistusta vaikeuttavana tekijänä on ehdottomasti kielletty. Karttavirheiden vaikutus on eliminoitava lisäselvityksin. Karttavirhe on kyseessä silloin, kun kartalla on sellaisia karttamerkkejä, joille ei löydy vastinetta maastossa.

20.7. Käytettävä tarkkuus

Jos suunnistus perustuu pelkästään mittaukseen, käytetään tarkkuutena 1 mm kartalla ja mittakaavan mukaisista vastaavaa eroa maastossa, kuitenkin vähintään 10 m. Tällöin vaihtoehtoisten urien tulee olla erillään toisistaan mittakaavan mukaisesti vähintään 1 mm kartalla vastaavan matkan verran.

Reitinmäärittelyviivan paksuuden tulee olla karttamerkkeihin ja käytettävään tarkkuuteen nähden sopiva.

Yleisesti käyttöön otettua tieoikaisuuta on käytettävä, ellei järjestäjä muutoin reittiä selvästi toisin määrittele. Suomen Tiekartalla suunnistettaessa ajetaan käyttöön-otettuja tieoikaisuja pitkin.

20.8. Kartat

Käytettävien karttojen mittakaavat on ilmoitettava kilpailukutsussa tai viimeistään lähtöluettelossa. Kilpailukutsussa ilmoitetut kartat ja järjestäjän antamat kartat ovat virallisia kilpailukarttoja. Suunnistuksen tulee perustua virallisiin kilpailukarttoihin.

Itse tehdyissä autosuunnistuskartoissa on käytettävä oheisen kuvan mukaisia erikoismerkkejä. Lisämerkkejä käytettäessä ne on ilmoitettava viimeistään lähtöluettelossa, ja niiden on oltava esillä lähtöpaikan virallisella ilmoitustaululla.

Värillisiä alueita käytettäessä selventävinä karttamerkeinä, pitää värien käyttö ilmoittaa lähtöpaikan virallisella ilmoitustaululla.

Autosuunnistuskarttoja piirrettäessä on erityisesti kiinnitettävä huomiota karttamerkkien kokoon ja polkujen risteysten piirrostapaan. Vaihtopistemerkinnät, mittakaavat tai karttanumerot eivät saa peittää oleellisia karttamerkkejä. Kartat pitää sijoittaa karttapolhjalle riittävän selkeästi erilleen.

Sanallisia selvityksiä, viivapiirroksia tms. järjestäjä saa käyttää vain kartan ohella lisäselvityksenä.

Kilpailijalla saa olla kilpailualueesta järjestäjän jakamien karttojen lisäksi ainoastaan Suomen Tiekarttoja (1:200 000 ja 1:250 000 (uusi GT)). Järjestäjän jakaman kilpailukartan kopiointi ja muuntaminen eri mediaan tai formaattiin kilpailun aikana on kielletty. Kun kilpailukarttana käytetään Suomen Tiekarttaa, on käytettävä sen uusinta painosta.

20.9. Reittiä koskevia määräyksiä

Reitti muodostuu siirtymä- ja suunnistusosuuksista. Siirtymäosuudet on kerrottava ajomääräyksessä ja esitettävä pistevälien esityksen yhteydessä. Suunnistusosuudet esitetään 1:5 000-, 1:10 000-, 1:20 000- ja 1:25 000-kartoilla. Edellä lueteltujen karttojen lisäksi siirtymäosuuksilla voidaan käyttää alkuperäisiä 1:50 000-, 1:100 000-, 1:200 000- ja 1:250 000-karttoja. Siirtymäosuuksilla olevat aikatarkastusasemat tarkkailevat vain saapumisenakkoa.

Siirtymäosuuksilla voi olla myös tarkkailuasemia ja MRT-asemia art. 40.2:n tarkoituksessa.

Valta- tai kantatieosuudet sallitaan suunnistusosuuksilla vain maastovalvojan luvalla. Niistä on aina tarvittaessa varoitettava reitti- ja maastossa kilvellä. Kääntyminen valta-, kanta- sekä vilkkaalta maantieltä on suunnistusosuuksilla merkittävä tarvittaessa kääntymiskilvellä. Vasemmalle kääntymistä on pyrittävä välttämään yleisillä teillä varsinkin paikoissa, joissa muun liikenteen käyttämä nopeus on suuri.

20.10. Eri luokkien reitit

M- ja A-luokkien reitti on vaativin, B-luokan reitti tätä helpompi ja C-luokan reitti helpoin.

Mikäli eri luokkien reitit poikkeavat toisistaan, on kuitenkin reitit esitettävä omilla erillisillä ajomäärityksillä.

Lähtöjärjestys: C-luokka lähtee reitille ensin. Mikäli luokat lähtevät samaan aikaan, on C-luokan käytävä ensin kaikilla niillä alueilla, joiden voidaan olettaa olevan siviilialueilla ajamattomaan kuntoon.

Suomen NEZ-osakilpailussa M- ja A-luokat ajavat saman reitin kuin NEZ-luokkiin ilmoittautuneet kilpailijat.

ITSETEHTYJEN AUTOSUUNNISTUSKARTTOJEN ERIKOISKARTTAMERKIT

	lähde, kaivo		sininen	vesialue
	tyynyri, romu tai muu vastaava		keltainen	avoin alue, pelto
	tolppa, salko, pylvä		vihreä	metsä tai muu korkea kasvillisuus
	yksittäinen kivi tai lohkare		ruskea	hieikka- tai sora-alue
	sähkölinja ja voimalinja (+ tolppa)			
	autosta havaittava kuoppa tai suppa			
	maavalli			
	irtomaarinne			
	jyrkänne			
	aita			
	muuntaja			
	oja, silltarummun aukko			
	kuviöraja			
	kovapintaisen alueen reuna esim. kenttä, P-alue			
	tie			
	pieni tie, vahva ajoura			
	ajoura, ajopolku			
	pieni polku			
	raunio, katos tai betoniantura			
	seinällinen kylmä rakennus			
	teollisuusrakennus			
	lämmin asuinrakennus			
	yksittäinen puu			
	pieni kasa			
	pino			
	selvästi autoon havaittava polunristeys			
	vaikeasti autoon havaittava polunristeys			
	silta			
	kilpailukohtainen erikoismerkki, jonka merkitys on kerrottava lähtöluettelossa ja lähtöpaikan virallisella ilmoitustaululla, esim. X = krepattu puu			

30. Suoritusajan määrittely

30.1. Jaksottainen ajo

Kilpailu ajetaan jaksottaisena siten, että kunkin jakson lopussa on julkinen aikataarkastusasema (JAT, EMIT-JAT tai maali). Julkiselta aikataarkastusasemalta kilpailija lähtee uudella lähtöajalla ja asema on samalla seuraavan jakson alkupiste ja ajomäärityksessä numeroitu vaihtopiste. Lähtöjärjestys kullekin jaksolle on sama kuin saapumisjärjestys edellisen jakson päässä.

Julkinen aikataarkastusasema voidaan toteuttaa seuraavilla neljällä eri tavalla:

1. JAT merkitsee tuloajan ja antaa uuden lähtöajan kilpailukorttiin sekä mahdollisia ajomäärittäviä. Tasaminuutteja olevan lähtöajan pitää olla myöhäisempi kuin kilpailijan saapumisaika ko. asemalle.

Lähtijöiden välin tulee normaalisti olla vähintään 2 min. Mikäli autoja saapuu jonossa asemalle, voidaan ne poikkeuksellisesti lähettää 1 min välein.

2. EMIT-JAT:lla tuloaika leimataan tulevaisimmella ja kilpailija merkitsee todellisen leimausajan kilpailukorttiin. EMIT-JAT:n tuloaika on seuraavan jakson uusi lähtöaika, johon lisätään ajomäärityksessä ilmoitettava tasaminuutteja oleva lähdön lisäaika (JAT+2 min). Lisäaikaa on annettava vähintään 2 minuuttia.

3. EMIT-JAT:ita kilpailija siirtyy leimauksen jälkeen EMIT-MLA:lle, joka antaa uuden lähtöajan kilpailukorttiin sekä mahdollisia ajomäärittäviä. Lisäksi kilpailijan tulee leimata EMIT-kortti annetulla lähtöajalla ja aika-leimausta käytetään lähtöaikana tuloksen laskemiseen.

4. EMIT-JAT:ita kilpailija siirtyy leimauksen jälkeen EMIT-ULA:lle, jossa kilpailija itse valitsee uuden lähtöajan jaksolle. Uusi lähtöaika on tasaminuuttiaika ja se on valittava viimeistään EMIT-JAT:n tuloajan minuutit + 4 minuuttia. Kuitenkaan samaa lähtöaikaa ei voi valita edellä lähtevän kilpailijan kanssa, jolloin sallitaan seuraavan vapaan tasaminuutin valinta lähtöajaksi. Kilpailija leimaa EMIT-kortin valitsemallaan lähtöajalla ja kirjoittaa lähtöajan kilpailukorttiin. Aikaleimausta käytetään lähtöaikana tuloksen laskemiseen.

Jakson alku- ja loppupisteen välillä olevassa numeroidussa vaihtopisteessä kilpailijalle voidaan ajomäärityksessä määrätä uusi lähtöaika, joka perustuu edellisen jakson lopussa annettuun uuteen lähtöaikaan (esim.: uusi lähtöaika pisteessä 12 = JAT 4:n lähtöaika + 15 min).

30.2. Jaksot ja tauot

Kilpailussa tulee olla vähintään 15 min tauko jokaista täyttä kahta tuntia kohti.

Jakson kesto ilman taukoja saa olla korkeintaan 40 min. Jakson kokonaiskesto (sisältää mahdollisen lähdön lisäajan (JAT+) ja tauot) on ilmoitettava ajomäärityksessä minuutin tarkkuudella seuraavaan täyteen minuuttiin pyöristettynä myöhästymisrajojen täyttymisen laskemista varten. EMIT-JAT:n tuloajasta (= uusi lähtöaika) tai EMIT-ULA:n tai EMIT-MLA:n lähtöajasta alkaen lasketaan jakson kokonaiskesto ja ilmoitetaan ajomäärityksessä minuutin tarkkuudella seuraavaan täyteen minuuttiin pyöristettynä myöhästymisrajojen täyttymisen laskemista varten.

30.3. Mittarintarkistusmatka

Mittarintarkistusmatka on järjestäjän määrittelemä välimatka, jolla kilpailija voi tarkistaa oman matkamittarinnsa ja reitin mittaamiseen käytetyn mittarin suhteellisen poikkeaman. Mittarintarkistusmatka ajetaan ennen kilpailua tai kilpailun aikana reitin osana aika-ajona ennen ensimmäistä keskinopeusajolla ajettavaa pisteväliä. Mittarintarkistusmatkalla ei saa olla tarkastusasemia.

Kilpailureitin mittaus on suoritettava 10 metrin tarkkuudella. Mittarivirhe saa olla korkeintaan 10 %. Lähtöpaikalla tai ajomäärityksessä on mainittava mittarintarkistusmatka mitatulla tarkkuudella sekä se, millä autolla, nopeudella ja renkailla mittaus on tehty. Lisäksi on ilmoitettava tien pinnan laatu ja se, tapahtuiko mittaus auton ei-vetävästä vai vetävästä pyörästä. Talvikilpailuissa on lisäksi ilmoitettava nastoituksen laatu ja määrä.

Mittarintarkistusmatkan suosituspituus on 4–5 km. Sen päähän on varattava riittävästi aikaa tarpeellisten laskutoimitusten suorittamiseen.

30.4. Keskinopeusajo

Keskinopeusajossa vaihtopistevälille annetaan nopeus, jota kilpailijan on pyrittävä noudattamaan. Keskinopeudella ajettaessa aikataarkastusasema voi sijaita missä tahansa vaihtopistevälillä. Sen näköpiirissä ei saa pysähtyä (katso art. 40.7.). Kilpailu voidaan ajaa joko kokonaan tai osittain keskinopeusajona. Mikäli C- tai B-luokassa käytetään jollakin pistevälillä keskinopeusajoa, on myös ko. pistevälin suoritusajaksi ilmoitettava ajomäärityksessä.

30.5. Aika-ajo

Aika-ajossa vaihtopistevälille annetaan ajoaika. Ajoaika ei edellytä tasaista nopeutta. Aika-ajolla ajettaessa aikataarkastusasema voi sijaita vain vaihtopisteessä. Sen näköpiirissä saa pysähtyä. Kilpailu voidaan ajaa joko kokonaan tai osittain aika-ajona.

30.6. Nopeusrajoitusalueet

Mikäli kahden vaihtopisteen välillä on nopeusrajoitus, joka on alhaisempi kuin annettu nopeus, on järjestäjän huolehdittava siitä, että:

1. Annetaan lisäaikaa niin, että kilpailija voi saapua näiden pisteiden välillä olevalle aikataarkastusasemalle ihannesaapumisaikana sallittuja nopeuksia käyttäen.
2. Mikäli lisäaikaa ei anneta (jos nopeusrajoitusalue on esim. lyhyt), on aikataarkastusasema sijoitettava riittävän kauas nopeusrajoituksen päättymisestä, jotta kilpailija voi saada ajan kiinni kohtuullisia nopeuksia käyttäen.

Yleisrajoituksesta poikkeavan nopeusrajoituksen alkamisesta on ilmoitettava ajomäärityksissä, mikäli sitä ei ole osoitettu reitin varrella liikennemerkillä.

30.7. Virhevapaa aika

Virhevapaa aika on kilpailijalle sallittu poikkeama ihannesaapumisaikasta aikataarkastusasemilla (kellolukema

yms. satunnaisten virheiden takia). Tätä aikaa pienempiä kellovirheitä ei tarvitse korjata.

30.8. Ihanneajoaika

Ihanneajoaika on järjestäjän laskema ja määrittelemä aikatarkastusasemien tai vaihtopisteiden välinen suoritus aika.

30.9. Ihannesaapumisaika

Ihannesaapumisaika on järjestäjän laskema saapumisaika aikatarkastusasemalle tai vaihtopisteeseen.

30.10. Myöhästymisraja

Jaksokohtainen myöhästymisraja on 60 min. Mikäli yli 1/4 luokan maaliin saapuneista kilpailijoista ylittää jaksokohtaisen myöhästymisrajan jollakin jaksolla, pitenee kyseisen jakson myöhästymisraja automaattisesti 30 minuutilla. Arvokilpailuissa jaksokohtaisen myöhästymisrajojen pitää olla samoista arvokilpailupisteistä ajaville luokille samat. Kilpailijamäärän laskenta suoritetaan luokkakohtaisesti ja pidennys tehdään kaikille luokille, jos yksikin luokka sitä edellyttää. Kilpailijat saavat olla em. ajan myöhässä jakson ajomääräyksessä ilmoitetusta kestoajasta ilman, että heidät katsotaan keskeyttäneiksi.

Kilpailussa, jonka kokonaisaika on alle 2 tuntia, on kokonaismyöhästymisraja 60 min, muuten 120 min. Kokonaismyöhästymisen lasketaan ajettujen jaksosten

yhteenlasketuista ajomääräyksissä ilmoitetuista kestoajoista. Tähän aikaan verrataan kilpailijan käyttämää yhteenlaskettua aikaa.

Mikäli yli 1/4 luokan maaliin saapuneista kilpailijoista ylittää kokonaismyöhästymisrajan, se pitenee automaattisesti 60 minuutilla. Arvokilpailuissa kokonaismyöhästymisraja pitää olla samoista arvokilpailupisteistä ajaville luokille sama. Kilpailijamäärän laskenta suoritetaan luokkakohtaisesti ja pidennys tehdään kaikille luokille, jos yksikin luokka sitä edellyttää.

Mikäli kilpailun pituuden tai vaikeuden vuoksi on tarpeen, järjestäjä voi pidentää myöhästymisrajaa. Noudatettava raja on tällöin ilmoitettava viimeistään 30 minuuttia ennen luokan ensimmäisen kilpailijan lähtöaikaa lähtöpaikan ilmoitustaululla.

Hyväksytyt tietokoneiden kesto lisätään kilpailijan jaksokohtaiseen myöhästymisrajaan ja kokonaismyöhästymisrajaan.

30.11. Lähtö ja maali

Lähtö ja maali katsotaan soveltuvin kohdin aikatarkastusasemiksi.

40. Tarkastusasemat ja niiden toiminta

40.1. Sallitut tarkastusasemat

JAT-asema on ajomäärityksessä ilmoitettu paikka, missä kilpailijan on esitettävä kilpailukorttinsa aikamerkintöjä varten, EMIT-korttia ei leimata.

EMIT-JAT -asemalla kilpailijan on suoritettava aikaleimaus ja kirjoitettava todellinen leimausaika kilpailukorttiin.

EMIT-ULA -asemalla kilpailijan on kirjoitettava itse valitsemansa lähtöaika kilpailukorttiinsa ja suoritettava aikaleimaus valitsemallaan lähtöajalla.

EMIT-MLA -asema merkitsee kilpailukorttiin vain uuden lähtöajan ja kilpailijan on suoritettava aikaleimaus lähtöajalla.

AT-asema on ennalta ilmoittamattomassa paikassa, missä kilpailijan on esitettävä kilpailukorttinsa aikamerkintää varten, EMIT-korttia ei leimata.

EMIT-AT -asemalla kilpailijan on itse suoritettava aikaleimaus ja kirjoitettava todellinen leimausaika kilpailukorttiinsa.

JRT-asema on ajomäärityksessä ilmoitettu paikka, missä kilpailijan on esitettävä kilpailukorttinsa merkintää varten, EMIT-korttia ei leimata.

RT-asema on ennalta ilmoittamattomassa paikassa, missä kilpailijan on merkittävä itse RT:n tunnus kilpailukorttiinsa.

MRT-asema on ennalta ilmoittamattomassa paikassa, missä kilpailijan on esitettävä kilpailukorttinsa merkintää varten.

Leima-asema on ennalta ilmoittamaton paikka, missä kilpailijan on leimattava kilpailukorttinsa kilpailun järjestäjän asettamalla reittileimasimella. Mikäli kilpailun järjestäjä käyttää leima-asemana pihtileimasinta, kilpailija voi halutessaan kirjoittaa samalle riville kilpailukorttiin sanan LEIMA tai kirjaimen L.

Järjestäjän on huolehdittava valvonnasta kilpien ja EMIT-leimasimien säilymisestä kilpailun aikana.

40.2. Tarkkailuasema

Tarkkailuasema on ennalta ilmoittamaton paikka, missä tarkkailaan kilpailijan suoritusta, ajotapaa tms. Tarkkailukohteen jälkeen on kilpailija välittömästi pysäytettävä ja virheellinen suoritus ilmoitettava. Pysäytyksen tekee MRT-asema, joka ilmoittaa virheellisen suorituksen.

40.3. Tarkastusasemien sijoittaminen

Julkiset asemat ja aikatarkastusasemat on sijoitettava suunnistuksellisesti helppoon maastokohtaan. Julkiset asemat voidaan sijoittaa vain numeroituun vaihtopisteeseen.

EMIT-ULA tai EMIT-MLA sijoitetaan noin 30-100 metriä EMIT-JAT:in jälkeen ja merkitään tuloaseman kanssa samalla vaihtopistenumeroilla. Vaihtopisteiviivat piirretään kartalla molempiin leimauspisteisiin.

EMIT-ULA tai EMIT-MLA toimii seuraavan pistevälin lähtöpisteinä, josta mitataan pistevälin matka ja lasjetaan aikalaskelmat. Samalla vaihtopistenumeroilla

merkityn EMIT-JAT:n ja EMIT-ULA:n tai EMIT-MLA:n väliin ei saa sijoittaa muita tarkastusasemia. Lisäksi ajomääritykseen on merkittävä, jos jakson alussa käytetään EMIT-ULA:ta tai EMIT-MLA:ta.

RT voidaan sijoittaa suunnistusosuudella mihin tahansa reitin kohtaan, jossa sen läpikäymiselle tai sivuuttamiselle on riittävät suunnistusperusteet. Tällainen peruste on kartalla oleva ja vastaava autoon näkyvä kohde aseman välittömässä läheisyydessä, ajosuunnassa ennen asemaa tai viimeisessä reitin vaihtoehtoisesa eroamispaikassa. Suunnistusperusteena voi soveltuvin osin olla myös reitin muoto tai ajettava mitta § 20.7:n määräyksen puitteissa.

Vierekkäisistä vaihtoehtoista urista molemmille aseman saa sijoittaa vain silloin, kun suunnistus niille perustuu karttamerkkeihin ja vastaaviin autosta näkyviin maastokohteisiin.

Kilpailun reittien ulkopuolelle sijoitettujen asemien käyttö on kiellettyä.

40.4. Tarkastusasemien merkitseminen

AT ja EMIT-AT merkitään maastoon ajouran molemmille puolille sijoitettavilla kilvillä n:o 12. EMIT-AT:n aikaleimain sijaistaa aina ajouran vasemmalla puolella.

RT merkitään maastoon kilvillä n:o 13 ja 14 siten, että kilpi n:o 13 on ajouran vasemmalla puolella ja kilpi n:o 14 ajouran oikealla puolella. RT:n kilpien teksti on suunnattava tulosuuntaan siten, että molemmat kilvet näkyvät autoon ilman erityistoimenpiteitä ajattaessa oikeaa reittiä ajomäärityksessä vaaditulla ajonopeudella.

MRT merkitään maastoon ajouran molemmille puolille sijoitettavilla kilvillä n:o 13.

LEIMA merkitään maastoon ajouran molemmille puolille sijoitettavilla kilvillä n:o 15. Reittileimasin sijaistaa ajouran vasemmalla puolella siten, että leimaus voidaan suorittaa autosta.

JAT merkitään maastoon kilvellä n:o 16.

EMIT-JAT merkitään maastoon ajouran molemmille puolille sijoitettavilla kilvillä n:o 16 ja aikaleimasin sijoitetaan aina ajouran vasemmalle puolelle.

EMIT-ULA merkitään maastoon ajouran vasemmalle puolelle sijoitettavalla kilvellä n:o 16 tai n:o 20 ja aikaleimasin sijoitetaan aina ajouran vasemmalle puolelle.

EMIT-MLA merkitään maastoon ajouran vasemmalle puolelle sijoitettavalla kilvellä n:o 16 ja miehitetty asema sekä aikaleimaus sijoitetaan aina ajouran vasemmalle puolelle.

Kaikilla EMIT-JAT:illa ei tarvitse käyttää EMIT-ULA:ta tai EMIT-MLA:ta.

JRT merkitään maastoon kilvellä n:o 17.

Lähtöpiste merkitään kilvellä n:o 18. Maali merkitään kilvellä n:o 19.

Tarkastusaseman kilpiä ei saa kilpailun aikana siirtää. Lähtöpaikalla on oltava nähtävillä mallikilvet vähintään asemakilvistä 12, 13 ja 14.

40.5. Tarkastusasemien toiminta-aika

Tarkastusasemat aloittavat toimintansa viimeistään 15 min ennen ensimmäisen kilpailijan ihannesaaumisaikaa ja lopettavat sen, kun viimeisen kilpailijan myöhästymisraja on kulunut umpeen tai kaikki kilpailijat ovat käyneet asemalla.

40.6. 0-auton

Kaikkien luokkien reitit on tarkastettava järjestäjän toimesta kokonaan läpi ajaen asemien toiminta-aikana ennen ensimmäistä kilpailijaa.

0-auton tehtävänä on tarkistaa asemakilpien näkyvyys ja asemien toiminta. SM-kilpailuissa on käytettävä kahta 0-autoa. 0-autossa suositellaan käytettäväksi kilpailun maastovalvoja.

40.7. Saapuminen aikatarkastusasemalle

JAT:n ja EMIT-JAT:n näköpiirissä saa aina pysähtyä. Saavuttaessa AT:lle ei aseman näköpiirissä saa pysähtyä eikä kuluttaa aikaa enempää kuin 15 s/100 m vaadittavan nopeuden ollessa yli 25 km/h. Alle 25 km/h nopeudella ajettaessa on lähestymisaika nopeutta vastaava.

Jos tehtävään on varattu suoritus aika, pistevälin päätepiteessä sijaitsevan AT:n näköpiirissä saa pysähtyä. Mikäli AT on näkyvissä sellaisen vaihtopisteen jälkeen, jota ennen on suoritus aika, saa kilpailija pysähtyä ennen ko. vaihtopistettä aseman näköpiirissä.

Kilpailukortti on tuotava ajamalla aikatarkastusasemalle kilpailuparin kilpailuun hyväksytyllä autolla.

40.8. Väärältä suunnalta saapuminen

Kaikki tarkastusasemat voivat tarkkailla oikean reitin käyttöä. Jos kilpailija saapuu tarkastusasemalle väärästä suunnasta (kilpailijan "selkäpuolelta"), hänelle ei anneta merkintää vaan ilmoitetaan "väärä suunta".

40.9. Saapumisaika

Saapumisaika on se hetki, jolloin auton keula ohittaa tarkastusasemakilven tai auto pysähtyy AT:n näköpiirissä. EMIT:iä käytettäessä saapumisaika on EMIT-kortin todellinen leimausaika.

Jos useampi auto saapuu asemalle jonossa, otetaan ensimmäiselle aika ja lisätään muille jonossa oleville 2 s/auto. Tällöin on erityisesti tarkkailtava, ettei jonon päähän tule autoa/autoja, jolla/joilla on jo eri saapumisaika (jonon päähän pysähtymishetki).

40.10. Merkintä kilpailukorttiin ja EMIT-kortin leimaus

Kun miehitytyllä tarkastusasemalla tehdään merkintä kilpailukorttiin, on kilpailijan velvollisuutena tarkastaa merkinnän oikeellisuus. Virheen sattuessa siitä on välittömästi huomautettava asemahenkilölle, jonka on korjattava virhe.

Kilpailijan kaikki aseman toiminta koskevat huomautukset on kirjattava asemapöytäkirjaan. Mahdolliset selvitykset tekee kilpailun johto. Miehittämättömän reittitarkastusaseman tunnus on merkittävä kilpailukorttiin aseman ohituksen tapahduttua pyyhkimättömän jäljen jättävällä kynällä § 10.9:n mukaisesti seura-

avalle tyhjälle riville.

Leima-asemalla kilpailijan on tehtävä leimaus kilpailukorttinsa seuraavalle tyhjälle riville järjestäjän asentamalla reittileimasimella § 10.9:n mukaisesti. (pihtileimasin + teksti LEIMA tai L, katso 40.1.)

EMIT:iä käytettäessä kilpailija tekee itse aikatarkastusaseman aikamerkinnsä kilpailukorttinsa seuraavalle tyhjälle riville. EMIT-AT:illa tai EMIT-JAT:illa kilpailija kirjoittaa vain tuloaikamerkinnsä. Kirjatun ajan oikeellisuus on kilpailijan vastuulla ja kilpailukorttiin on kirjoitettava todellinen leimausaika.

EMIT-ULA:lla kilpailija kirjoittaa vain lähtöaikamerkinnsä. EMIT-MLA:lla asemamies kirjoittaa lähtöaikamerkinnsä.

Mikäli kilpailijan EMIT-kortti on voittunut kilpailijasta riippumattomasta syystä, eikä EMIT-kortista voida lukea leimausaikoja, voidaan kilpailun johdon päätöksellä kilpailijan tulos laskea kilpailukorttien aikamerkinnsistä.

Tarkastuslipuketta on aina käytettävä EMIT-kortissa.

EMIT-kortin aikoja ja kilpailukorttiin kirjoitettuja leimausaikoja voidaan tarkkailla jälkikäteen.

40.11. Aikatarkastusaseman pöytäkirja

Miehitytyllä aikatarkastusasemalla on pidettävä pöytäkirjaa, johon tehdään kilpailukorttia vastaavat merkinnät autojen saapumisjärjestyksessä. Mahdollisten eroavuuksien sattuessa on pöytäkirja ratkaiseva, elleivät muut tosiseikat asiaa toisin osoita.

40.12. Kilpailupaperien jakaminen

Lähtöpaikan ilmoitustaululla on oltava luettelo sekä lähdössä jaettavaista ajomääräitteistä että reitin varrella ajomääräitteitä jakavista julkisista asemista (JAT, EMIT-MLA ja JRT) ajopaperimäärineen. Ilmoitustaululla on esitettävä Tiekartalle rajattuna kilpailualue.

Mikäli ajomääräitteitä (poislukien lisäajo-ohjeet ja lisämääräykset) jaetaan reitin varrella, ne on jaettava julkisilla asemilla. Ajomääräyksessä on mainittava jaettavien papereiden määrä ja jakoaika.

Mikäli kilpailija ei saa kaikkia ajomääräyksessä mainittuja papereita niitä jakavalta asemalta, on siitä ilmoitettava välittömästi jakopaikalle. Myöhemmin tehtyjä huomautuksia ei oteta huomioon.

40.13. Viallinen tarkastusasema

Mikäli reitillä on viallinen reittitarkastusasema (tunnusnumero RT-asemalla tai leimasin leima-asemalla puuttuu tai on rikkoutunut) kilpailukorttiin merkitään R-kirjain. Kuitenkin, jos vasemman puolen kilpi nro 13 on pystyssä ja oikean puolen numerotunnus on nähtävissä tulematta autosta ulos (kilpi ei ole kaatuneena numeropuoli alaspäin) asemaa ei pidetä viallisena. Viallisesta tarkastusasemasta ei voi saada virhepisteitä.

OHJEEKSI: R-kirjainta kilpailukortissa ei tulkita sutuksi, mikäli todetaan kilpailijan olleen väärällä RT-asemalla, vaan asia tulkitaan kilpailijan eduksi (ylimääräinen ei rankaise). Epäselvässä tapauksessa kilpailunjärjestäjän tulee kuulla kilpailijoita ja tarkastaa aseman kunto.

EMIT:iä käytettäessä viallisella aikatarkastusasemalla (EMIT-AT tai EMIT-JAT) merkitään saapumisaika kilpai-

lukorttiin ja riville on sallittu kirjoittaa lisäksi R-kirjain. EMIT-ULA:lla merkitään tasaminuutti lähtöaika kilpailukorttiin.

Vialliselta EMIT-AT tai EMIT-JAT -asemalta ei voida antaa kyseisen luokan kilpailijoille aikavirhepesteitä, mutta

EMIT-JAT:lla (huomioi EMIT-ULA) itse merkittyä aikaa voidaan käyttää uutena lähtöaikana. Tarkoituksellinen kilven kaataminen merkitsee kilpailusta sulkeamista.

50. Kilpailijoita koskevia määräyksiä

50.1. Osanotto-oikeus

Kaikki vähintään peruskilpailulisenssin haltijat voivat osallistua autosuunnistuskilpailuihin, ellei kilpailukutsussa ole esitetty tätä tarkoittavia rajoituksia.

Tutustumislisenssillä voi osallistua kaikkiin autosuunnistuskilpailuihin. Pari ei ole arvokilpailuissa sarjapistekeloinen, jos toinen tai molemmat kilpailevat tutustumislisenssillä. Tutustumislisenssin käyttö edellyttää AKK:n jäsenyksen jäsenyyttä ja Motorsport ID jäsennumeroa.

50.2. Miehistö

Kilpailevan auton miehistöön kuuluu kuljettaja ja kartanlukija. Tehtävien vaihto kilpailun aikana on kielletty lukuun ottamatta tapauksia, joissa ollaan siirtämässä tieltä suistunutta tai kiinni jäänyttä autoa reitin välittömälle jatko-osalle. Lisämiehistö on kielletty.

50.3. Osanotto ja vastuu

Autosuunnistuskilpailuissa ja -harjoitusajoissa ajetaan yleisen liikenteen joukossa Suomen tieliikenneasetusten alaisena. Osanotto niihin tapahtuu kilpailijan omalla vastuulla. Järjestäjä ei ole vastuussa kilpailijan toiminnasta.

50.4. Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen on tehtävä KITI-järjestelmän kautta kilpailukutsun mukaisesti. Ilmoittautumisen yhteydessä on kilpailijoiden lisäksi ilmoitettava seura, kilpailuluokka ja automerkki. Ilmoittajalisenssiä ei tarvita. Epätäydellinen ilmoittautuminen voidaan tulkita jälki-ilmoittautumiseksi. Kilpailupari ajaa siinä luokassa, missä kartanlukija on ilmoittautumisajan päättyessä.

Kilpailukutsussa on mainittava kilpailutoimiston puhelinnumero.

50.5. Jälki-ilmoittautuminen

Kilpailun järjestäjä voi ottaa kilpailuun jälki-ilmoittautuneita enintään 50 %:n maksukorotuksella.

Jälki-ilmoittautumisen peruuttaminen ei edellytä ilmoittautumismaksun takaisinsaamista. SM-, Cup- tai NEZ-osakilpailuihin ei voi jälki-ilmoittautua.

Mikäli jompi kumpi kilpailijoista ilmoittautumisajan päätyttyä vaihtuu ko. kilpailuun ilmoittautumattomaan kilpailijaan, säilyy arvonnassa saatu lähtönumero edellyttäen, että kilpailijaparin luokka ei muutu.

SM-, Cup- tai NEZ-kilpailuissa kilpailuun ilmoittautuneiden parien yhdistämistä ei katsota jälki-ilmoittautumiseksi, parin lähtöpaikan määrää kartanlukijan lähtöpaikka.

50.6. Ilmoittautumisen peruuttaminen

Ilmoittautumisen peruuttaminen on suoritettava viimeistään tuntia ennen omaa lähtöaikaa. Peruutusilmoitus voidaan tehdä myös puhelimitse kilpailutoimistoon. Puhelimitse tehty peruutusilmoitus on vahvistettava kirjallisesti (esimerkiksi sähköpostilla tai tekstiviestillä) kolmen (3) päivän kuluessa. Mikäli ilmoittautumisen peruuttaminen tehdään ennen ilmoittautumisajan päättymistä, järjestäjä on velvollinen palauttamaan kilpailijalle häneltä mahdollisesti jo perityn osanottomaksun kuluilla vähennettynä.

Tuomariston puheenjohtajan on ilmoitettava syyt ilmoittamatta kilpailusta poisjääneiden nimet AKK:lle. Järjestäjä on oikeutettu perimään näiltä kilpailijoilta ilmoittautumismaksun.

60. Kilpailijan luokitus autosuunnistuksessa

60.1. Kilpailuluokat

Kilpailuja järjestetään luokissa M, A, B ja C. Harjoitusajoissa voidaan ajattaa myös luokkaa E (aloittelijat) ja L (mopoautot / kevyt nelipyörä L6e).

Kilpailukutsussa on ilmoitettava luokat, joissa kyseisessä kilpailussa kilpailaan.

Kilpailuluokat M ja A voidaan yhdistää.

60.2. Voimassaolo

Kilpailijan luokitus 1.1. on se, minkä edellisen vuoden säännöt edellyttävät hänellä olevan. Luokituspisteet nollautuvat vuodenvaihteessa.

60.3. Vaatimukset nousuun luokissa

Kaikissa autosuunnistuskilpailuissa paitsi harjoitusajoissa jaetaan luokituspisteitä kartanlukijoille luokituspistetaulukon mukaisesti. Kilpailijan on itse pidettävä kirjaa luokituspisteistään.

Luokkanousu C-luokasta B-luokkaan tapahtuu viimeistään seuraavassa vuodenvaihteessa kilpailijan saavutettua 10 luokituspistettä kalenterivuoden aikana.

Luokkanousu B-luokasta A-luokkaan tapahtuu viimeistään seuraavassa vuodenvaihteessa kilpailijan saavutettua 14 luokituspistettä kalenterivuoden aikana. Halutessaan voi siirtyä kilpailemaan ylempään luokkaan heti nousupisterajan saavutettuaan. Myös SM-kilpailuissa loppupisteissä 10 parhaan joukkoon sijoittuva B-luokan kartanlukija luokitellaan A-luokkaan seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen. Myös Cup-sarjan voittava kartanlukija luokitellaan A-luokkaan seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen.

Luokkanousu A-luokasta M-luokkaan tapahtuu viimeistään seuraavassa vuodenvaihteessa kilpailijan saavutettua 18 luokituspistettä kalenterivuoden aikana. Halutessaan voi siirtyä kilpailemaan ylempään luokkaan heti nousupisterajan saavutettuaan. Myös SM-kilpailuissa loppupisteissä 10 parhaan joukkoon sijoittuva A-luokan kartanlukija luokitellaan M-luokkaan seuraavan kalenterivuoden alusta alkaen.

60.4. Siirtyminen

M-luokan kilpailija siirtyy A-luokkaan, mikäli hän ei kalenterivuoden aikana saa 10 luokituspistettä tai sijoitu SM-loppupisteissä 10 parhaan joukkoon. A-luokasta

kilpailija siirtyy B-luokkaan, ellei hän saa kahden (2) perättäisen kalenterivuoden aikana yhtään nousupistettä, ja hän tämän johdosta ilmoittaa AKK:lle kirjallisesti haluavansa siirtyä B-luokkaan. Kilpailija voi kirjallisesti anoa AKK:lta muutosta luokitukseensa.

60.5. Kuljettajat ja kartanlukijat

Kilpailuparin luokka määräytyy kartanlukijana toimivan kilpailijan mukaan. Kilpailun johto voi vain tuomariston puheenjohtajan suostumuksella hyväksyä ilmoittautumisen korkeampaan luokkaan kuin luokitus edellyttää. C-luokan kilpailija saa kuitenkin halutessaan osallistua B-luokan kilpailuihin ilman erillistä suostumusta.

60.6. Yhdistetyt luokat

Mikäli kilpailijan omasta luokastaan saama luokituspistemäärä on pienempi kuin hänen yhdistetyistä luokasta saamansa pistemäärä, saa hän luokituspisteet yhdistetyn luokan mukaisesti.

60.7. Luokituspistetaulukko

Katso: Yleiset säännöt art. 53. Pistelasku, Juniorien luokanosutaulukko.

Lähtijämäärään lasketaan luokan luokituskelpoiset parit nousupisteitä laskettaessa.

AKK:n kilpailijalisenssillä tai tutustumislisenssillä kilpailevat ovat luokituspistekelpoisia. Muille kilpailijoille ei jaeta luokituspisteitä, vaan ne siirtyvät jaettavaksi seuraaville luokituspistekelpoisille kartanlukijoille.

Cup-osakilpailuissa C-luokan parit katsotaan B-luokan pareiksi, joten ne saavat luokituspisteensä B-luokan mukaisesti.

NEZ-osakilpailuissa luokituspisteet jaetaan yhdistetyn luokan mukaisesti kotimaaisessa NEZ-luokassa kilpaileville M- ja A-luokan kilpailijoille. Kyseiseen NEZ-luokkaan osallistuvat C- ja B-luokan parit katsotaan A-luokan pareiksi.

Mikäli kilpailija ajaa sekä NEZ- että SM-luokassa samassa kilpailussa, kilpailijan nousupisteet määräytyvät sen mukaan kummassa luokassa kilpailija saa korkeimmat nousupisteet.

70. Kilpailuja koskevia määräyksiä

70.1. Kilpailumuodot

1. NEZ-, SM- ja Cup-kilpailut
2. Kansalliset kilpailut
3. AS-sprintit. Ovat kansallisia kilpailuja. AS-sprintissä jaksot voidaan ajattaa eri järjestyksessä. Kukin jakso alkaa JRT:itä, joka ajomääritteissä on aina piste L. Vaihtopisteet numeroidaan juoksevasti jaksottain (1, 2, 3 jne.). Kukin jakso päättyy JAT:ille tai EMIT-JAT:ille. Kukin jaksos ajomääritys ja kilpailukortti(t) voidaan jakaa JRT:illä ja kerätä pois jaksos JAT:illa.

Oikeasta asemajärjestyksestä puuttuva RT-merkintä rankaisee joko 600 tai 300 vp:tä. Mikäli käytetään 300 vp:tä, siitä on ilmoitettava kilpailukutsussa. Kilpailijan on jaksosjen välillä pysyttävä erikseen rajatulla asema-alueella. Mikäli kilpailija poistuu ko. alueelta, seuraa kilpailusta sulkeminen.

4. Harjoitusajot. Toimitsijalisenssit vaaditaan. Harjoitusajosta on tehtävä ilmoitus AKK:lle kilpailulupa-anomuslomakkeella viimeistään viikkoa ennen harjoitusajopäivää.

Kilpailut on järjestettävä sellaiseen vuorokaudenaikaan, ettei niistä aiheudu haittaa muulle liikenteelle.

Kilpailujen suositellavat kokonaisaika-ajat ovat:

- NEZ- ja SM-kilpailut: 3-4 h
- Kansalliset ja CUP-kilpailut: 2-3 h
- AS-sprintit 1-2 h
- Harjoitusajot: 1-1,5 h

70.2. Toimitsijalisenssi

Päätoimitsijalisenssi vaaditaan kilpailuissa tuomariston puheenjohtajalta, maastovalvojalta, kilpailun johtajalta sekä ratamestarilta. Perustoimitsijalisenssi vaaditaan ympäristövastaavalta ja lisäksi arvokilpailuissa tuomareilta, sihteereiltä ja tuloslaskentapäälliköiltä. Tehtäviä voi yhdistää soveltuvin osin.

Tuomariston puheenjohtajana tai maastovalvojana ei voi toimia järjestävän seuran toimitsijalisenssin haltija.

70.3. Maastovalvoja

AKK nimeää maastovalvojan kaikkiin autosuunnistuksen arvokilpailuihin. Muihin kilpailuihin maastovalvojan nimeää kilpailunjärjestäjä erikseen julkaistulta maastovalvojen listalta. Hänen tehtävänsä on varmistaa kilpailun reitin sääntöjenmukaisuus, turvallisuus ja kilpailijoiden tasavertaisuus. Ilman maastovalvojan hyväksyntää ei kilpailua voida järjestää.

Arvokilpailuissa maastovalvojan sääntöjen mukaisen ennakkokäynnin (1kpl) matkakustannuksista vastaa AKK. Kilpailun aikaisen ja mahdollisten ylimääräisten ennakkokäyntien matka- ja majoituskustannuksista vastaa kilpailun järjestäjä.

Maastovalvojan toiminta:

1. Ennen kilpailua

Maastovalvoja suorittaa kilpailun reitin valvonnan, jolloin tarkastetaan kilpailun aikataulu, ajomääräykset, ihanneaikalaskelmat, jaettavien korttien lukumäärä, reitin määrittelytavat, tarkastusasemat, karttapiirroksot, käytettävät mittakaavat, karttapohjien värit ja tulostuslaatu. Reittiä valvottaessa liikenneturvallisuus on huomioitava erityisesti.

Kilpailuissa saa käyttää vain maastovalvojan hyväksymää reittiä ja tarkastusasemia sekä niiden järjestelyt on toteutettava hänen hyväksymällään tavalla. Kilpailun järjestäjä on velvollinen tekemään maastovalvojan pyytämät muutokset reittiin tai tarkastusasemiin.

2. Kilpailun aikana

Maastovalvojalla on oikeus olla läsnä tuomariston kokouksissa ja esittää mielipiteensä reittiin liittyvissä asioissa. Kilpailun aikana maastovalvoja liikkuu reitillä 0-autossa tarkastaen reitin toteutuksen sekä sen, että kaikki aikaisemmin sovitut toimenpiteet on tehty.

Mikäli maastovalvoja toteaa jollakin reitin osalla puutteellisuksia tai muutoksia, maastovalvoja voi tehdä tarvittavat reitin opastukset, tarkastusasemien korjaukset tai poistamiset.

3. Raportointi

Kilpailun jälkeen maastovalvoja tekee kirjallisen raportin. Raportti tulee toimittaa tuomariston puheenjohtajalle 7 vrk:n kuluessa kilpailun päättymisestä.

70.4. Tuomariston puheenjohtaja

AKK hyväksyy tuomariston puheenjohtajan järjestäjän esityksestä kaikkiin autosuunnistuksen arvokilpailuihin. Muihin kilpailuihin tuomariston puheenjohtajan nimeää kilpailun järjestäjä. Tuomariston puheenjohtajalla tulee olla voimassaoleva päätoimitsijalisenssi. Hänellä tulee hyväksyttää kilpailun järjestäjän esittämät muut tuomariston jäsenet.

Tuomariston puheenjohtajan tulee valvoa, että kilpailuissa noudatetaan kaikkia voimassa olevia sääntöjä ja määräyksiä ja, että kilpailulla on kaikki tarvittavat viranomaisluvat. Hänellä on velvollisuus tarkastaa ja korjata kilpailun sääntö-/kutsuluoannon ja toimittaa se AKK:lle yhdessä kilpailulupahakemuksen kanssa.

Tuomariston puheenjohtaja hyväksyy järjestäjän laatiman tuomariston kokouksiaikataulun sekä esityslistan.

Kilpailun jälkeen hänen tulee valvoa, että kilpailun järjestäjä toimittaa tarvittavat kilpailun asiapaperit viikon kuluessa kilpailun päättymisestä AKK:on ja kilpailun tulokset on julkaistu KITI:ssä asianmukaisesti.

Tuomariston puheenjohtaja laatii kilpailusta seurantaraportin, johon liitetään maastovalvojan laatima raportti. Raportit tulee toimittaa 14 vrk:n kuluessa AKK:lle sekä kilpailun järjestäjälle. Tuomariston puheenjohtajan matka- ja majoituskustannuksista vastaa kilpailun järjestäjä.

70.5. Tuomarit

Tuomareilla on oikeus ja velvollisuus valvoa, että sääntöjä ja määräyksiä noudatetaan. He eivät saa ottaa kilpailuissa muita tehtäviä. Tuomariston jäsenten lukumäärä puheenjohtaja mukaan lukien on oltava pariton. Kilpailujen tuomaristot nimetään kilpailun järjestäjän toimesta.

NEZ-kilpailun yhteydessä ajettavissa kilpailuissa yksi tuomariston jäsen saa olla ulkomainen.

70.6. Osanottomaksut

Kilpailun järjestäjä määrää osanottomaksun suuruuden. NEZ- ja SM-kilpailuissa osanottomaksu on enintään 120 euroa, Cup-kilpailuissa enintään 70 euroa.

70.7. Palkinnot

Sekä kuljettajalle että kartanlukijalle on pyrittävä jakamaan erilliset, samanarvoiset palkinnot.

Palkittavien määrä luokitain on ilmoitettava viimeistään kilpailun virallisella ilmoitustaululla.

Kaikkien palkittavien kilpailijoiden on osallistuttava palkintojenjakoon. Pakottavassa tapauksessa luvan poissaoloon antaa kilpailun johtaja.

SM-osakilpailuissa jaetaan yleiskilpailupalkintojen lisäksi erikseen palkinnot M- ja A-luokissa.

70.8. Tuloluettelo

Tuloluettelon hyväksyy allekirjoituksellaan kilpailun tuomariston puheenjohtaja tai tuomariston jäsen.

Tuloluettelosta tulee ilmetä kilpailijan saamat luokituspisteet sekä kilpailuun lähteneiden määrät luokitain, lähtemättä jääneet ja peruutusten syyt. Kilpailun järjestäjä julkaisee KITI-järjestelmässä kilpailun kohdalla, täydelliset tulokset joihin kuuluu jaksokohtaiset tulokset.

set sisältäen aikapiste-erittelyn ja luokituspisteet.

70.9. Kilpailun peruuttaminen

Järjestäjällä on oikeus peruuttaa kilpailu pakottavien syyden nojalla, jolloin osanottomaksut on kokonaisuudessaan palautettava kilpailijoille.

70.10. Suomenmestaruuskilpailut

Suomen mestaruudesta kilpailtaessa kunkin kuljettajan ja kartanlukijan lopullisiin SM-pisteisiin huomioidaan tulokset seuraavan taulukon mukaisesti:

- 5 järjestettyä kilpailua 3 parasta tulosta lasketaan
- 4 järjestettyä kilpailua 3 parasta tulosta lasketaan
- 3 järjestettyä kilpailua 2 parasta tulosta lasketaan
- 2 järjestettyä kilpailua 2 tulosta lasketaan

Hylätty tulos on laskettava loppupisteisiin.

Osakilpailun voittajat saavat 100 pistettä, toiseksi tulleet 96, kolmannet 93, neljännet 91, viidennet 90 jne. Tasapisteisiin päädyttyä kilpailijoiden keskinäisen paremmuusjärjestyksen ratkaisee pienimmät yhteenlasketut sijoitukset osakilpailuissa joissa molemmat tai kaikki tasapisteisiin päätyneet kilpailijat ovat saaneet sarjapisteisiin mukaan lasketun tuloksen. Tarkastelu voidaan tehdä kahden kilpailijan välillä kerrallaan. Jos tämän jälkeen sijat ovat tasan, huomioidaan arviointiperusteena yhteenlasketut virhepisteet em. keskinäisissä osakilpailuissa. Jos tämäkään ei tuo ratkaisua, katsotaan sijoitus jaetuksi.

Osanotto-oikeus SM-kilpailuihin on kaikilla pohjoismaisilla autosuunnistajilla luokituksesta riippumatta. SM-sarjapisteikelpoisia ovat AKK:n kilpailijalisenssin haltijat.

Kilpailijat jaetaan osakilpailuissa kahteen (2) ryhmään, jotka muodostetaan seuraavasti:

1. osakilpailu

Ryhmä 1

Edellisen vuoden SM-tulosten mukainen järjestys: 1. = n:o 1, 2. = n:o 2 jne. Mikäli sama lähtönumero määräytyy kahdelle parille, lähtönumerot arvotaan parien kesken.

Jos ensimmäinen osakilpailu järjestetään 15.4. jälkeen, laadittu lähtöjärjestys käännetään.

2. osakilpailu

Ryhmä 1

Parin lähtönumeron määräa korkeampi:

Edellisen vuoden SM-sijoitus tai ensimmäisen SM-osakilpailun sijoitus käännettyä lähtöjärjestyksenä. Mikäli sama lähtönumero määräytyy kahdelle parille, lähtönumerot arvotaan parien kesken.

Jos toinen osakilpailu järjestetään talvella, ryhmä 1 lähtee ensin. Edellä kerrotulla tavalla laadittua lähtöjärjestystä ei käännetä.

3. osakilpailu

Ryhmä 1

Parin lähtönumeron määräa korkeampi:

Ensimmäisen tai toisen SM-osakilpailun sijoitus käännettyä lähtöjärjestyksenä.

Mikäli sama lähtönumero määräytyy kahdelle parille, lähtönumerot arvotaan parien kesken. Ilman tulosta ensimmäisissä osakilpailuissa jääneet ryhmän 1 parit sijoitetaan

tetaan ryhmän alkuun edellisen vuoden SM-sijoitusten mukaisesti käännettyä lähtöjärjestyksenä.

4. osakilpailu

Ryhmä 1

Parin lähtönumeron määräa:

Kilpailijaparien paremmuusjärjestys kuluva kauden kaksi parasta osakilpailua huomioiden käännettyä lähtöjärjestyksenä.

Mikäli sama lähtönumero määräytyy useammalle parille, lähtönumerot arvotaan parien kesken. Ilman tulosta ensimmäisissä osakilpailuissa jääneet ryhmän 1 parit sijoitetaan ryhmän alkuun edellisen vuoden SM-sijoitusten mukaisesti käännettyä lähtöjärjestyksenä.

5. osakilpailu

Ryhmä 1

Parin lähtönumeron määräa:

Kilpailijaparien paremmuusjärjestys kuluva kauden kaksi parasta osakilpailua huomioiden käännettyä lähtöjärjestyksenä.

Mikäli sama lähtönumero määräytyy useammalle parille, lähtönumerot arvotaan parien kesken. Ilman tulosta ensimmäisissä osakilpailuissa jääneet ryhmän 1 parit sijoitetaan ryhmän alkuun edellisen vuoden SM-sijoitusten mukaisesti käännettyä lähtöjärjestyksenä.

Kaikissa osakilpailuissa ryhmään 2 kuuluvat kilpailijat, joilla ei ole edelliseltä vuodelta SM-sijoitusta eikä kuluvalta vuodelta SM-osakilpailun sijoitusta. Lähtöjärjestys ryhmän 2 sisällä arvotaan.

Ryhmien järjestys osakilpailuissa:

I kilpailu	1	2
(I kilpailu 15.4. -	2	1)
II kilpailu	2	1
(II kilpailu talvella	1	2)
III kilpailu	2	1
IV kilpailu	2	1
V kilpailu	2	1

70.11. Cup-kilpailut

Cup-mestaruudesta kilpailtaessa järjestetään kansallisten, SM- tai NEZ-kilpailujen yhteydessä osakilpailuja, joista kunkin kuljettajan ja kartanlukijan lopullisiin Cup-pisteisiin huomioidaan tulokset seuraavan taulukon mukaisesti:

- 5 järjestettyä kilpailua 3 parasta tulosta lasketaan
  - 4 järjestettyä kilpailua 3 parasta tulosta lasketaan
  - 3 järjestettyä kilpailua 2 parasta tulosta lasketaan
  - 2 järjestettyä kilpailua 2 tulosta lasketaan
- Hylätty tulos on laskettava loppupisteisiin.

Osakilpailun voittajat saavat 60 pistettä, toiseksi tulleet 58, kolmannet 57, neljännet 56, jne. Tasapisteisiin päädyttyä kilpailijoiden keskinäinen paremmuusjärjestys ratkaistaan samaan tapaan kuin SM-sarjassa sääntökohdan 70.10. mukaisesti.

Osanotto-oikeus Cup-sarjaan on kaikilla niillä kilpailijapareilla, joiden kartanlukijoiden luokitus ensimmäisen parin ajaman osakilpailun ilmoittautumisajan päätyes-

sä on B tai C.

Cup-sarjapistekelpoisia ovat AKK:n kilpailijalisenssin haltijat. Kuitenkaan pari, jonka kartanlukija on ollut luokiteltuna M-luokkalaisiksi 1.1.1995 jälkeen, ei ole Cup-sarjapistekelpoinen. Lisäksi pari, jonka kartanlukija on kartanlukijana aiemmin voittanut Cup- tai B-cup-sarjan, ei ole Cup-sarjapistekelpoinen.

Cup-luokka ajaa B-luokan vaikeusastetta olevan reitin. M- ja/tai A-luokka voidaan lähettää ennen Cup-luokkaa ajamaan Cup-luokan reitti. Kansallinen C-luokka lähetetään ennen Cup-luokkaa.

SM-kilpailussa Cup-luokka ajaa vaikeusasteeltaan helpomman ja lyhemmän reitin kuin SM-luokat. Cup-luokka lähtee reitille ennen SM-luokkaa.

Kilpailijat jaetaan osakilpailuissa kahteen (2) ryhmään, jotka muodostetaan vastaavasti kuin SM-osakilpailuissa art. 70.10. mukaisesti poikkeuksena tulosten vertaaminen Cup-tuloksiin tai -sijoituksiin.

70.12 Kilpailukutsu

Kilpailukutsussa on mainittava kilpailutoimiston puhelinnumero. Kilpailukutsussa tai viimeistään kaksi viikkoa

ennen kilpailupäivämäärää tulee ilmoittaa kilpailun lähtöpaikan sijaintikunta sekä arvioitu lähtöaika jokaisen luokan ensimmäiselle kilpailijalle.

70.13. Lähtöluettelo

Lähtöjärjestys on SM- tai Cup-kilpailujen ryhmä 1:tä lukuun ottamatta määrättävä arpomalla. NEZ-luokkien lähtöjärjestys laaditaan NEZ-sääntöjen määräämällä tavalla. Arvonta voidaan suorittaa myös tietokoneella. Arvontailaisuudessa on oltava läsnä tuomariston puheenjohtaja tai tuomari sekä kilpailun johdon edustaja.

Lähtöluettelo, josta selviää lähtöjärjestyksen lisäksi ainakin lähtö-, katsastus- ja tuloslaskentapaikat, on julkaistava KITI-kisapalvelussa kilpailun kohdalla. Lähtöluetteloon suositellaan järjestystä: kuljettaja - kartanlukija - seura - auto. Lähtöluettelossa tulee mainita kunnat, joiden alueella kilpailun reitti kulkee.

Kilpailijoiden lähettämisen samalle reitille tulee tapahtua vähintään 2 min välein. Hyväksytyt jälki-ilmoittautuneet sijoitetaan luokkansa alkuun ilmoittautumisjärjestyksessä.

80. Kilpailijan varusteita koskevat määräykset

80.1. Autosuunnistuksen katsastusvaatimukset

Autosuunnistuskilpailuun saa osallistua ainoastaan ajoneuvoasetuksen mukaisessa kunnossa olevalla, määrää-aikaikatsastetulla ajoneuvoluokkien M1 ja N1 autoilla sekä harjoitusajoihin myös ajoneuvoluokan L6e mopo-auto / kevyellä nelipyörällä. Kilpailuautossa tulee olla turvavyöt, joiden käyttö on pakollista kilpailun aikana. Jälkiasennetut kattovalot ovat kiellettyjä.

Kilpailuvarusteisiin kuuluu kaksi varoituskolmiota ja ensiapupakkaus.

Autossa tulee kuljettaa mukana öljynimeytysvarustus, jonka tulee pystyä imemään koko autossa oleva öljymäärä. Tämän lisäksi autoissa on vähimmäisvaatimuksena 13A 55B (AB II E) -luokkaan kuuluva sammutin, jonka sammutinainen määrä on vähintään 2kg. Käsisammuttimen laukaisulaitteen varmistimen tulee olla sinetöity kiinni-asentoonsa. Sekä öljynimeytysvarustus että sammutin tulee olla luotettavasti kiinnitetty sekä helposti kuljettajien saatavilla.

Kaikissa autosuunnistuskilpailuissa katsastus on pakollinen.

Autosuunnistuskilpailussa on mahdollista käyttää autoverovapaata autoa seuraavin edellytyksin:

- autolla on Suomessa voimassa oleva liikennevaikutus

- kaikki autoa koskevat asiapaperit ovat mukana kilpailussa, ja ne esitetään pyydettyäessä
- auton tullausta ja verovapautta koskevia lakeja ja säännöksiä tulee noudattaa niistä annettujen määräysten mukaisesti
- kaikille Trafín siirtoluvalla (ns. siirtokilvillä) ajaville autoille on suoritettava kuntokatsastus. Katsastus on suoritettava ennen kilpailuihin osallistumista, ja sen voimassaolo on yksi vuosi. Tiedot hyväksytyistä katsastuspaikoista saa AKK:sta.

80.2. Auton vaihto

Kilpailun aikana ei saa vaihtaa autoa.

80.3. Yhteysradio ja -puhelin

Yhteysradioiden ja -puhelimien käyttö on kielletty. Ko-laitteen käytöstä seuraa hylkäys. Satelliittipaikantimien ja karttaohjelmien käyttö on sallittu kilpailusuorituksen aikana.

Kuljettajan ja kartanlukijan välinen kuulokeuhelin yhteys on sallittu.

Järjestäjällä on oikeus sijoittaa kilpa-autoon seurantalaitte omia tarkoituksia varten.

90. Kilvet ja viitat

90.1. Autosuunnistuskilpailuissa käytettävät kilvet

Autosuunnistuksessa on käytettävä virallisia opas ja asemakilpiä. Kuvion on oltava heijastava tai kilpi on varustettava alareunaan kiinnitettyllä vähintään 2x10 cm:n mittaisella heijastusnauhalla tai -värillä. Kilpien n:o 1-9 koko on 35 x 35 cm. Kilpien n:o 10 ja n:o 11 koko on 40 x 25 cm. Pohjaväri on musta ja kuvio kirkaankeltainen tai -punainen. Kuvion viivaleveyden on oltava vähintään 3 cm. Kilvet on sijoitettava tien oikealle puolelle alareuna noin 50 cm ajouran pinnasta.

- N:o 1 Kääntymistä vasemmalle osoittava opaskilpi. Kilpi on sijoitettava juuri ennen sen tarkoittamaa risteystä.
- N:o 2 Kääntymistä oikealle osoittava opaskilpi. Kilpi on sijoitettava juuri ennen sen tarkoittamaa risteystä.
- N:o 3 Tukkeutunutta tietä osoittava opaskilpi. Kilpi on sijoitettava tukkeutuneelle tieosuudelle viimeistään 50 m päähän tieosuuden alkamispisteestä.
- N:o 4 Suoraan ajoa osoittava opaskilpi. Kilpi on sijoitettava juuri ennen sen tarkoittamaa risteystä.
- N:o 5 Väärää tietä osoittava opaskilpi. Kilven sijoitus on harkittava tarkkaan. Korvattakoon kilpi mieluiten jo tienhaaraan asetettavalla kääntymistä osoittavalla opaskilvellä.
- N:o 6 Vaarallista tienkohtaa osoittava varoituskilpi. Kilpi on sijoitettava 20-100 m ennen vaarallista tienkohtaa. Kilven sijainti on merkittävä karttaan.
- N:o 7 Kilpailijan huomiota vaativan paikan merkki. Kilpi sijoitetaan paikkaan, joka ei ole vaarallinen, mutta joka vaatii muuten kilpailijan huomiota.

N:o 8 Kilvityksen alkukohtaa osoittava opaskilpi, joka sijoitetaan kilvityksen alkukohtaan.

N:o 9 Kilvityksen loppukohtaa osoittava opaskilpi, joka sijoitetaan kilvityksen loppukohtaan.

N:o 10 Pakollista pysähtymistä osoittava kilpi.

N:o 11 Järjestäjän asettama nopeusrajoitusta osoittava kilpi. Kilvessä on ilmoitettu nopeusrajoituksen suuruus ja rajoitusmatkan pituus.

Kilpien n:o 12-19 koko on 40 x 25 cm. Pohjaväri on musta ja teksti kirkaankeltainen tai pohja kirkaansininen ja teksti valkoinen. Kilvet on sijoitettava maastoon § 40.4:n mukaisesti.

N:o 12 (AT tai EMIT-AT), aikatarkastusaseman kilpi.

N:o 13 (TARK AS), tarkastusaseman kilpi.

N:o 14 (NN), miehittämättömän reittitarkastusaseman numerotunnus - vain kaksinumeroinen tunnus sallitaan.

N:o 15 (LEIMA), leima-aseman kilpi.

N:o 16 (JAT, EMIT-JAT, EMIT-MLA tai EMIT-ULA), julkisen aikatarkastusaseman kilpi - kilpeen voidaan sijoittaa aseman järjestysnumero.

N:o 17 (JRT), julkisen reittitarkastusaseman kilpi - kilpeen voidaan sijoittaa aseman järjestysnumero.

N:o 18 (LÄHTÖ), lähdön kilpi.

N:o 19 (MAALI), maalin kilpi.

N:o 20 (EMIT-ULA), julkisen aikatarkastusaseman lähtöleimasin kilpi.

No 1

No 2

No 3

No 4

No 5

No 6

No 7

No 8

No 9

No 10

No 11

No 12

No 13

No 14

No 15

No 16

No 17

No 18

No 19

No 20